

07193003 számú Vasúti munkagépkezelő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Vasúti munkagépkezelő
- 1.2 Ágazat megnevezése: Gépészet
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0719 Máshova nem sorolt általános műszaki (mérnöki) képzés

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Vasúti munkagépkezelő
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A vasúti munkagépkezelő az előírásoknak megfelelően működteti a rábízott gépeket (*vasút-építés gépei*: vasútépítő és -karbantartó gépek, vágányépítő, vágányátépítő gépek, alépítményjavító géplánc, egyéb vasútépítő gépek; *vágányszabályozás során használt gépek*: vágányszabályozó gép, vágányépítő, vágányátépítő gépek, ágyazatredező gép, aljköz- és ágyazattömő-

rító gép, dinamikus vágánystabilizátor; *különleges célt szolgáló vasúti munkagépek*: ágyazat-
kotró gép, ágyazatrostáló gép, síncsiszoló, sínmaró gép, sínhegesztő gép, mozgó ellenállás-
hegesztő gép, univerzális kétéltű munkagép, hóeltakarító gép).

Gyakran a karbantartói munkákat is ellátja, illetve rendben és tisztán tartja a felügyelete alá
tartozó gép környezetét, vezeti a géphez tartozó munkanaplót.

A munkakörben fontos elvárás a pontosság, a feladatkövetés és a monotóniatűrés.

**5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szak-
képesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti
állása:**

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: nem

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:-

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:-

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:-

**6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szüksé-
ges bemeneti feltételek:**

6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: -

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

**7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges
foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény
modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális,
a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):**

7.1 Minimális óraszám: 100 óra

7.2 Maximális óraszám: 120 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmó- dok, attitűdök	Önállóság és fele- lősség mértéke
Áttekinti azokat a rendelkezésre álló dokumentumokat, amelyek a feladat ellátásához szükségesek.	Ismeri a gépkezelő rendelkezésére álló információs anyagokat a munkagépével kapcsolatban. Tisztában van azzal, hogy milyen előírás-	Fontosnak tartja a műszaki dokumentációban szereplő előírások figyelembevételét.	Felelősséget vállal az ellenőrző munka pontosságáért, szakszerűségéért.

	<p>sok vonatkoznak ezekre a dokumentációkra.</p> <p>Tudja, hogy mi a teendője a gépkezelőnek ezekkel kapcsolatban.</p>		
Végrehajtja a munkaterület és a gép üzembiztonsági ellenőrzését.	<p>Ismeri a munkaterület kialakításának előírásait, a biztonságos munkavégzés szabályait és feltételeit.</p> <p>Összefüggéseiben átlátja a munkafolyamatokat, és ismeri az adott munkaterületet.</p> <p>Ismeri a gépek működéseinek üzembiztonsági feltételeit.</p>	Fontosnak érzi a rendezett munkakörnyezet kialakítását, a gépek üzembiztonságát. Igényes a munkájára, törekszik a rendezett munkaterület fenntartására.	<p>Önállóan biztosítja a rendezett munkaterületet a folyamatos munkavégzéshez.</p> <p>Felelősséget vállal az ellenőrző munka pontosságáért, szakszerűségéért.</p>
Elvégzi a gép próbáját, üzembe helyezését.	<p>Tudja, hogy milyen ellenőrzési teendők vannak a gépkezelőnek a műszak megkezdése előtt.</p> <p>Ismeri a műszakos vizsgálat menetét.</p>	Betartja a gépek kezelési és karbantartási utasításában foglaltakat.	Vállalja a döntései következményeit.
<p>Üzemszerű feladatokat hajt végre a vasútépítés gépeivel (vasútépítő és -karbantartó gépek, vágányépítő, vágányátépítő gépek, alépítmény-javító géplánc, az egyéb vasútépítő gépek).</p> <p>Ha a gép arra alkalmas, szükség esetén technológián belüli helyváltoztatást végez a munkavédelmi előírások betartásával.</p>	<p>Ki tudja választani az adott feladat végrehajtására legalkalmasabb gépet.</p> <p>Tudja, hogy milyen műveleteket lehet végrehajtani a vasútépítő és -karbantartó gépekkel, vágányépítő, vágányátépítő gépekkel, alépítmény-javító géplánccal, illetve az egyéb vasútépítő gépekkel.</p> <p>Ismeri a gépek helyváltoztatási módjait, a vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat.</p>	Törekszik a megfelelő, megbízható és lehető leggazdaságosabb feladatvégrehajtást biztosító gép kiválasztására.	Felelősséget vállal a gép biztonságos és gazdaságos üzemeltetéséért, szükség esetén önálló döntést hoz.
<p>Üzemszerű feladatokat hajt végre a vágányszabályozás során használt gépekkel (vágányszabályozó gép, vá-</p>	<p>Ki tudja választani az adott feladat végrehajtására legalkalmasabb gépet.</p> <p>Tudja, hogy milyen műveleteket lehet</p>	Törekszik a megfelelő, megbízható és lehető leggazdaságosabb feladatvégrehajtást biztosító gép kiválasztására.	Felelősséget vállal a gép biztonságos és gazdaságos üzemeltetéséért, szükség esetén önálló döntést hoz.

<p>gányépítő, vágány-átépítő gépek, ágyazatredező gép, aljköz- és ágyazattömörítő gép, dinamikus vágánystabilizátor). Ha a gép arra alkalmas, szükség esetén technológián belüli helyváltoztatást végez a munkavédelmi előírások betartásával.</p>	<p>végrehajtani a vágányszabályozó géppel, vágányépítő, vágányátépítő gépekkel, ágyazatredező géppel, aljköz- és ágyazattömörítő géppel, dinamikus vágánystabilizátorral. Ismeri a gépek helyváltoztatási módjait, a vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat.</p>		
<p>Üzemszerű feladatokat hajt végre a különleges célt szolgáló vasúti munkagépekkel (ágyazatkotró, ágyazatrostáló, sín-csiszoló, sínmaró, sínhegesztő, mozgó ellenállás-hegesztő gép, univerzális kétéltű munkagép, hóeltakarító gép). Ha a gép arra alkalmas, szükség esetén technológián belüli helyváltoztatást végez a munkavédelmi előírások betartásával.</p>	<p>Ki tudja választani az adott feladat végrehajtására legalkalmasabb gépet. Tudja, hogy milyen műveleteket lehet végrehajtani az ágyazatkotró, ágyazatrostáló, sín-csiszoló, sínmaró, sínhegesztő, mozgó ellenállás-hegesztő géppel, univerzális kétéltű munkagéppel, hóeltakarító géppel. Ismeri a gépek helyváltoztatási módjait, a vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat.</p>	<p>Törekszik a megfelelő, megbízható és lehető leggazdaságosabb feladatvégrehajtást biztosító gép kiválasztására.</p>	<p>Felelősséget vállal a gép biztonságos és gazdaságos üzemeltetéséért, szükség esetén önálló döntést hoz.</p>
<p>Kezeli, működteti a vasútépítő és -karbantartó gépeket, vágányépítő, vágányátépítő gépeket, alépítményjavító gépláncot, az egyéb vasútépítő gépeket.</p>	<p>Ismeri a vasútépítő és -karbantartó, vágányépítő, vágányátépítő gépek, az alépítményjavító géplánc és az egyéb vasútépítő gépek szerkezeti felépítését, az ezekkel végrehajtható műveleteket. Tudja kezelni ezeket a gépeket.</p>	<p>Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.</p>	<p>A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.</p>
<p>Kezeli, működteti a vágányszabályozó gépet, vágányépítő, vágányátépítő gépeket, ágyazatren-</p>	<p>Ismeri a vágányszabályozó gép, vágányépítő, vágányátépítő gépek, ágyazatredező gép, aljköz- és ágya-</p>	<p>Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.</p>	<p>A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.</p>

dező gépet, aljköz- és ágyazattömörítő gépet, dinamikus vágánystabilizátort.	zattömörítő gép, dinamikus vágány stabilizátor szerkezeti felépítését és az ezekkel végrehajtható műveleteket. Tudja kezelni ezeket a gépeket.		
Kezeli, működteti az ágyazatkotró, ágyazatrostáló, sín-csiszoló, sínmaró, sínhegesztő, mozgó ellenállás-hegesztő gépet, univerzális kétéltű munkagépet, hóeltakarító gépet.	Ismeri az ágyazatkotró, ágyazatrostáló, sín-csiszoló, sínmaró, sínhegesztő, mozgó ellenállás-hegesztő gép, univerzális kétéltű munkagép, hóeltakarító szerkezeti felépítését és az ezekkel végrehajtható műveleteket. Tudja kezelni ezeket a gépeket.	Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.	A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.
Üzemen kívül helyezi, leállítja, és ha szükséges, rögzíti, illetve lezárja a vasútépítő és -karbantartó, vágányépítő, vágányátépítő gépeket, az alépítmény-javító gépláncot és az egyéb vasútépítő gépeket.	Tudja, hogy milyen ellenőrzési teendői vannak a gépkezelőnek a műszak befejezésekor, hogyan történik a gépek üzemen kívülre helyezése. Ismeri a műszakos vizsgálat menetét.	Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.	A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.
Üzemen kívül helyezi, leállítja, és ha szükséges, rögzíti, illetve lezárja a vágányszabályozó, vágányépítő, vágányátépítő, ágyazatredező, aljköz- és ágyazattömörítő gépet és a dinamikus vágánystabilizátort.	Tudja, hogy milyen ellenőrzési teendői vannak a gépkezelőnek a műszak befejezésekor, hogyan történik a gépek üzemen kívülre helyezése. Ismeri a műszakos vizsgálat menetét.	Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.	A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.
Üzemen kívül helyezi, leállítja, és ha szükséges, rögzíti, illetve lezárja az ágyazatkotró, ágyazatrostáló, sín-csi-	Tudja, hogy milyen ellenőrzési teendői vannak a gépkezelőnek a műszak befejezésekor, hogyan történik a gépek üzemen	Szakszerűen és pontosan követi a gépek kezelésének előírásait.	A rábízott gépet önállóan és teljes felelősséggel kezeli.

szoló, sínmaró, sínhegesztő, mozgó ellenállás-hegesztő gépet, univerzális kétéltű munkagépet és a hóeltakarító gépet.	kívülre helyezése. Ismeri a műszakos vizsgálat menetét.		
Elvégzi a gépen az előírt karbantartási munkákat, kisebb javításokat.	Ismeri az adott gép felépítését, működését, hajtási rendszerét. Ismeri a karbantartások, kisebb javítások személyi és tárgyi feltételeit. A gépkönyv alapján ki tudja választani az ezekhez szükséges eszközöket, anyagokat és végre tudja hajtani a munkaműveleteket. Érti a gépkönyv tartalmát, gépkönyvi ábrákat, jelöléseket.	Elkötelezett a szerelési technológia fegyelmezett betartása iránt.	Felelősséget vállal a karbantartási munka pontosságáért, szakszerűségéért.
A gépekhez kapcsolt informatikai, számítástechnikai eszközöket, ha a gép ezekkel rendelkezik, kezeli, felügyeli.	Alapvető számítástechnikai ismeretekkel rendelkezik.	Biztonságosan kezeli az informatikai eszközöket.	Önállóan végzi tevékenységét, de szükség esetén segítséget kér.
Elvégzi az adminisztrációt, vezeti a gépnaplót.	Ismeri a gépkezelő által elvégzendő információs feladatokat. Ismeri a gépnapló vezetésének szabályait.	Pontos, precíz adminisztrációs munkát végez. Magára nézve kötelezőnek tartja az adat-szolgáltatás időben történő teljesítését.	A dokumentációkezelést felelősséggel végzi. Szükség esetén segítséget kér az idegen nyelvű dokumentációk, gépkönyvek értelmezéséhez.
Alkalmazza a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat.	Ismeri a tűz-, környezet- és munkavédelmi előírásokat. Ismeri a gépkezelőt és környezetét érő hatásokat, terheléseket, valamint azok csökkentésének, megszüntetésének módjait, lehetőségeit.	Elkötelezett a tűzvédelmi, biztonságtechnikai és környezetvédelmi előírások betartása iránt. Tisztában van az alapvető erkölcsi és közösségi értékekkel, az alapvető állampolgári jogokkal és kötelességekkel.	Önállóan dönt a környezet- és tűzvédelmi feltételek megfeleléséről.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

Az elméleti oktatás zárt rendszerű elektronikus távoktatás keretében is megszervezhető.

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a foglalkoztató cég vezetője által kiadott, cégszerűen aláírt gyakorlati időről szóló igazolás alapján igazolt gyakorlati idő beszámítható maximum 60%-ban. A gyakorlati idő beszámítás vizsgázónként értendő.

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A vasúti munkagépek csoportjába tartozó géptípusokat a vasútépítés, vasútkarbantartás, szabályozás során használják. A vasúti közlekedés, szállítás a gazdaság egyik húzóágazata. A kifogástalan minőséget igénylő feladatokra csak megfelelő gyakorlottsággal és nagyfokú önállósággal rendelkező gépkezelőket lehet alkalmazni, akik tanúsítvánnyal is elismert szakértelemmel rendelkeznek.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: A vasúti munkagépkészítő feladatai

Szakmai teszt: legalább 20 db feleletválasztásos tesztkérdés legalább négy válaszlehetőséggel. A teszt a teljes elméleti tananyagot felöleli.

10.2.2 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

10.2.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 20%

10.2.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

80 – 100 %	jeles (5)
60 – 79 %	jó (4)
50 – 59 %	közepes (3)
40 – 49 %	elégséges (2)
0 – 39 %	elégtelen (1)

A feladatlapon javítás nem fogadható el.

10.2.5 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Vasúti munkagép kezelése

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A gyakorlati feladatot a vizsgázó egy gépen hajtja végre.

A vizsgázó

- áttekinti a feladat ellátásához szükséges dokumentumokat,
- szükség esetén bejegyzést tesz a gépnaplóba,
- használja az előírt egyéni és csoportos védőeszközöket,
- műszakkezdés előtti biztonsági és üzemi ellenőrzéseket hajt végre,
- a biztonsági előírásoknak megfelelően telepíti, stabilizálja a gépet,
- vasúti munkagépet működtet, és azzal munkavégzést hajt végre.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 80%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Áttekinti a feladat ellátásához szükséges dokumentumokat.	5%
Szükség esetén bejegyez az emelőgépnaplóba.	5%
Használja az előírt egyéni és csoportos védőeszközöket.	5%
Műszakkezdés előtti biztonsági és üzemi ellenőrzéseket hajt végre.	15%
A biztonsági előírásoknak megfelelően telepíti, stabilizálja a gépet.	10%
Vasúti munkagépet működtet, és azzal munkavégzést hajt végre.	60%

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Az érvényben lévő jogszabályi előírásoknak megfelelően.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- vasúti munkagépek
- gépápoló eszközök
- szerelékek, tartozékok
- rögzítőeszközök
- egyéni védőeszközök a munkavédelmi előírások szerint
- a vasúti munkagépekhez tartozó okmányok

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A projektfeladat elvégzéséhez a vizsga szervezője feladatlírást biztosít, amely elősegíti a feladat pontosabb végrehajtását. Az értékelést értékelőlap segíti.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek
